

mer, der i denne Henseende kunde følges, og det glæder mig, at vi vare fuldkommen enige i at forlæste det første System, hvorefter Theatret skulde gives i Entrepriise. Naar man ikke vil gaae ind paa dette System, bliver der altsaa kun de 2 Systemer tilbage, som kunne siges hidtil at være fulgte og prøvede her i Rigsdagen paa en saadan Maade, at der ikke er skeet noget skarpt Spring fra det ene til det andet, men som lidt efter lidt have udviklet sig, idet man er gaaet den Vej, at et andet System med en vis Bestemthed og Klarhed er kommet frem ligeoverfor det System, som Rigsdagen fra Begyndelsen af foresandt. Jeg troer, at, naar de Mænd, der her have havt Leilighed til at følge denne Sag igjennem de foregaaende Rigsdage, tænkte tilbage paa, hvad der i den Henseende er foregaaet, vil det Spørgsmaal meget let besvares, hvilket af disse 2 Systemer der maa være det beqvemteste og det behageligste og meest tiltalende for Rigsdagen.

Hvad det første System angaaer, hvor der var Spørgsmaal om fra Rigsdagens Side at vedtage alle mulige Bestemmelser med Hensyn til Theatrets Indtægt og Udgift, da troer jeg, at man vil erkjende, at derved bleve Gjensstande bragte ind her i Thinget, om hvilke man havde Følelsen af, at der ikke let af Thinget derom kunde tages nogen velbegrundet Bestemmelse, og at Virkningen af Beslutningerne dog berodde paa Noget, hvorover Thinget ikke var Herre, og som i Regelen viste sig i Stikelse af en Underbalance, der blev Spørgsmaal om paany at dække, uden at der var Leilighed til at documentere, hvorved denne Underbalance var fremkommen, eller hvorved man havde kunnet bevirke, at den var undgaaet. Derfor gik man med Redebonhed ind paa det andet System, nemlig: et rundt Beløb blev tilstaaet Theatret, hvorefter det maatte berøve paa dets egen Virksomhed at benytte denne Sum og de Kræfter, det havde, paa bedste Maade i økonomisk Henseende. Saaledes er den Tilstand kommen frem, som nu atter er foreslaaet, og som ogsaa Udvalget eenstemmigt er gaaet ind paa. — Men den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgfreds (Bissher) har nu reist det Spørgsmaal,

hvoreledes en mulig Underbalance skal dækkes. Jeg haaber, at Rigsdagen vil være enig med mig i, at det vilde være ubilligt at lægge den paa Ministeren, hvilket ogsaa den ærede Rigsdagsmand indrømmede. Directionen kunde vel siges at være nærmere dertil; men jeg tvivler dog paa, at man vil finde det — under alle Omstændigheder — billigt, saaledes at gjøre den ansvarlig for Noget, der kunde være en Følge af aldeles tilfældige og uforudseelige Ulykker. Jeg vil nævne Sygdom og andre mødende Tilfælde, som man har havt før, og som jo endog have bevirket, at Theatret maatte lukkes. Jeg er overbevist om, at den Billighedsfølelse, som Rigsdagen bestandig har havt, og som navnlig er bleven vist ligeoverfor Theatret, ligesom overfor enhver Institution, idetmindste enhver, som jeg har havt med at gjøre, ikke vilde mangle under saadanne Forhold, og jeg er rolig for, at, naar slige ganske særlige Omstændigheder indtraadte, vilde det hverken blive Ministeren eller Directionen, der kom til at bære Tabet, men at Rigsdagen, under saadanne Forhold, vilde finde det billigt at dække den Mangel, der maatte være fremkommen. Men noget heelt Forfælseligt herfra er det at sige, at Tilstanden jo altsaa i den Henseende ikke er anderledes end før. Det er min Overbevisning, at, naar Forholdet bliver stillet, som det nu er foreslaaet, saa vil den Underbalance, der fremkommer, søges skaffet afhjulpen af Directionen ved den Credit, den maatte have, idet det forfælskelige Personale ikke let vilde kunne give Genstand med de Fordringer, som det havde til Bestyrelsen; men Bestyrelsen vil da ogsaa finde Udvei til at skaffe Midlerne foreløbigt tilveie, — den fremkomne Underbalance maa da søges dækket ved en forøget og forstærket Anstrengelse, hvad ogsaa i de fleste Tilfælde vil kunne lykkes. Der vil dernæst blive Spørgsmaal om Samlingen af et Reservefond, som paa den letteste Maade vil kunne hjælpe til at dække den i saadanne Tilfælde mulig indtrædende Mangel — derved kommer jeg til det Spørgsmaal, der blev fremhævet af den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgfreds (Bissher) — angaaende den Reservefond, som var paatænkt opsamlet, hvor den var bleven af, hvoreledes det staaer sig med den, og